

ZARZĄDZENIE NR 63
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 31 października 2019 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Ostoja Bobrów na rzece Pasłęka”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, 2244, 2340 i z 2019 r. poz. 1696, 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja Bobrów na rzece Pasłęka” wprowadza się następujące zmiany:

1) W załączniku nr 1 po pkt 2 dodaje się pkt 3,4,5,6,7,8,9,10,11 w brzmieniu:

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
3.	Uniemożliwienie swobodnej migracji ryb (np. pstrąga potokowego, troci wędrowej, lipienia, głowacza białopłetwego, węgorza europejskiego, certy, świnki) z powodu wybudowania zapór wodnych w msc. Pierzchały, Pityny, Łęgucki Młyn i Łęguty oraz rzeki Walszy w msc. Bornity.	Wybudowanie przepławek na piętrzeniach wodnych na rzekach: Pasłęce w msc. Pierzchały, Łęgucki Młyn, Łęguty i Walszy w msc. Bornity oraz przeprowadzenie modernizacji przepławki w msc. Pityny.
4.	Zniszczenie ikry ryb i wylęgu narybku spowodowane dużymi wahaniami poziomu wód w związku z pracą elektrowni wodnych w msc.: Pierzchały, Pityny i Bornity.	Utrzymanie stałego poziomu wody w okresie tarła ryb. Kontrolowanie urządzeń piętrzących wodę w zbiornikach zaporowych.
5.	Spadek liczebności ryb spowodowany nadmiernymi połowami wędkarskimi i gospodarczymi.	Wprowadzenie limitów połowów wędkarskich oraz podwyższonych wymiarów ochronnych oraz limitów połowów gospodarczych.
6.	Ryzyko wyginięcia oraz spadek liczebności niektórych gatunków ryb, tj. certy, świnki, pstrąga potokowego, lipienia i troci wędrowej	Odłów tarlaków w celu pozyskania materiału zarybieniowego oraz prowadzenie zarybień; tarło ryb litofilnych powinno zostać przeprowadzone nad rzeką a tarlaki wypuszczone do rzeki; niewprowadzenie do wód rezerwatu narybku: głowacicy, karpia, karasie srebrzystego, amura, tołpygi, pstrąga źródlanego i pstrąga tęczowego oraz innych gatunków obcych
7.	Kłusownictwo rybackie i wędkarskie	Patrolowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką oraz przez członków PZW osób

		łowiących na wodach rezerwatowych rzeki Pasłęki.
8.	Degradacja siedlisk ryb litofilnych w wyniku regulacji koryta rzeki i zabudowy hydrotechnicznej	Zamontowanie deflektorów z drewnianych kłód i narzutów kamiennych oraz budowa dwóch sztucznych tarlisk w celu stworzenia korzystnych warunków do życia dla ryb litofilnych (głowacza białopłetwego, pstrąga potokowego, troci wędrownej, lipienia, certy, świnki, brzany, klenia)
9.	Pogorszenie warunków do życia dla ryb i fauny bezkręgowej w wyniku braku ocienienia koryta rzeki	Sadzenie drzew nad brzegiem Giłwy i Pasłęki
10.	Niszczenie lęgów ptaków oraz spadek liczebności ryb w wyniku obecności obcego gatunku drapieżnika w rezerwacie	Odłów w pułapki żywołowne nerek amerykańskich w granicach rezerwatu
11.	Niszczenie ekosystemu rzeki oraz siedliska minogów i ryb w wyniku prowadzenia prac utrzymaniowych w rzekach, związane w szczególności z odmulaniem i usuwaniem rumoszu	Ograniczenie prac utrzymaniowych do ręcznego usuwania zatorów powodujących nadmierne spiętrzenie wód Pasłęki, na odcinkach przebiegających przez tereny zabudowane oraz przy przeprawach mostowych

2) W załączniku nr 2 po pkt 2 dodaje się pkt 3,4,5,6,7,8,9,10,11 w brzmieniu:

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
3.	Wybudowanie przez właścicieli elektrowni wodnych przepławek dla ryb	4 przepławki	Piętrzenie na rzece Pasłęce w msc. Pierzchały, Łęguty, Łęgucki Młyn piętrzenie na rzece Wałsza w msc. Bornity
	Modernizacja przepławki w msc. Pityny	1 przepławka	Piętrzenie na rzece Pasłęce w msc. Pityny
4.	Utrzymanie stałego poziomu wody w okresie tarła ryb. Kontrolowanie urządzeń piętrzących wodę w zbiornikach zaporowych	3 elektrownie wodne	Piętrzenia na rzece Pasłęce w msc. Pierzchały i msc. Pityny Piętrzenie na rzece Wałsza w msc. Bornity
5.	Ustalenie dziennego limitu połowów przysługującego każdemu uprawnionemu wędkarzowi	Pstrąg potokowy - 1 szt., lipień - 1 szt. Pozostałe gatunki zgodnie ze wskazaniem użytkownika rybackiego	Wody rezerwatowe rzeki Pasłęki wraz z jeziorami Isąg, Łęguty oraz zbiornikiem Pierzchalskim
		Szczupak i sandacz – łącznie 2 szt. Pozostałe gatunki zgodnie ze wskazaniem użytkownika rybackiego	Jezioro Sarąg
	Wprowadzenie podwyższonych wymiarów	Pstrąg potokowy do 40 cm i od 50 cm, lipień do 32 cm,	Wody rezerwatowe rzeki Pasłęki wraz z jeziorami Isąg,

ochronnych	boleń od 70 cm, jaź i kleń do 30 cm szczupak do 50 cm sandacz do 50 cm	Łęguty oraz zbiornikiem Pierzchalskim i jeziorem Sarąg
	szczupak od 90 cm	Jezioro Pierzchalskie
Wprowadzenie limitów zezwoleń wędkarskich dla użytkowników rybackich	Okręg PZW Olsztyn 200 zezwoleń	Odcinki rzeki Pasłęki od jeziora Sarąg do Jeziora Łęguty oraz od mostu we wsi Szatanki do ujścia rzeki Miłakówka. Rzeka Morąg.
	Towarzystwo Miłośników Pasłęki „Passaria” 10 zezwoleń	Odcinek rzeki Pasłęki od jeziora Isąg do mostu we wsi Szatanki, oraz rzeka Giłwa od jeziora Giłwa do ujścia do rzeki Pasłęki
	PZW Elbląg 700 zezwoleń	Odcinek rzeki Pasłęki od ujścia rzeki Miłakówka do miasta Braniewo. Odcinek rzeki Wałsza od Miasta Pieniężno do ujścia do rzeki Pasłęki. Odcinek rzeki Drwęca Warmińska od Miasta Orneta do ujścia do rzeki Pasłęka
	Gospodarstwo Rybackie Lok Fish Krzysztof Kozłowski 200 zezwoleń (w tym: 40 szt. całosezonowych na połów z łodzi i 20 szt. całosezonowych na połów z brzegu, 30 szt. dwutygodniowych na połów z łodzi i 20 szt. dwutygodniowych na połów z brzegu, 70 szt. trzydniowych na połów z łodzi i 20 szt. trzydniowych na połów z brzegu oraz połów podlodowy w terminie od 1 grudnia do 30 marca bez ograniczeń)	Jezioro Sarąg
Wprowadzenie limitów zezwoleń wędkarskich dla użytkowników rybackich	Gospodarstwo Rybackie Ostróda Sp. z o.o. w Warlitach: 270 zezwoleń (w tym 60 szt. całosezonowych na połów z łodzi i 60 szt. całosezonowych na połów z brzegu, 60 szt. dwutygodniowych na połów z łodzi i 60 szt. dwutygodniowych na połów z brzegu, 30 szt. zezwoleń na amatorski połów ryb z lodu w terminie od 15 XII do 30 III)	jezioro Isąg
	270 zezwoleń (w tym 60 szt. całosezonowych na połów z łodzi i 60 szt. całosezonowych na połów z brzegu, 60 szt. dwutygodniowych na połów z łodzi i 60 szt. dwutygodniowych na połów z brzegu, 30 szt. zezwoleń na amatorski połów ryb z lodu w terminie od 15 XII do 30 III)	jezioro Łęguty
Wprowadzenie limitów zezwoleń wędkarskich dla użytkowników rybackich	Dopuszczenie połowów wędkarskich z 7 łodzi	Jezioro Pierzchalskie

	na połów ryb z łodzi		
	Wprowadzenie limitów połowów gospodarczych	Maksymalny odłów gospodarczy do 25 kg z 1 ha na rok	jezioro Isąg jezioro Łęguty
		Maksymalny odłów gospodarczy do 20 kg z 1 ha na rok	jezioro Sarąg
6.	Odłów tarlaków szczupaka, sandacza, pstrąga potokowego, lipienia, jazia, klenia oraz boleń. Zarybienia następującymi gatunkami: szczupak, sandacz, węgorz, sum, certa, świnka, pstrąg potokowy, lipień, jaź, kleń oraz boleń	<p>Termin, warunki odłowów (w tym rodzaj stosowanych narzędzi) oraz liczba odławianych tarlaków po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie</p> <p>Rozmiar zarybień zgodnie z obowiązującym operatem rybackim.</p> <p>Tarło ryb litofilnych (lipienia i pstrąga potokowego) powinno zostać przeprowadzone nad rzeką</p> <p>Po pozyskaniu ikry oraz mleczu ryby należy wypuścić w miejsca, z których zostały odłowione</p> <p>Ilość i miejsca odłowów tarlaków powinny być każdorazowo uzgadniane z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie</p> <p>W celu ochrony naturalnych populacji ryb (szczupak, sandacz, sum, pstrąg potokowy, lipień, jaź, kleń oraz boleń zarybienia powinny być prowadzone materiałem pochodzącym od tarlaków z dorzecza Pasłęki</p> <p>W przypadku zarybień pstrągiem potokowym, jaziem i kleniem nie dopuszcza się zarybień materiałem pochodzącym od tarlaków z dorzeczy innych rzek niż dorzecze Pasłęki</p>	Wody rezerwatowe rzeki Pasłęki i jej dopływów wraz z zbiornikiem Pierzchalskim i jeziorem Sarąg
	Odłów tarlaków	<p>Sandacz, szczupak, sieja do 2 kg z 1 ha Sielawa do 4 kg z ha tylko z jeziora Isąg</p> <p>W okresie ochronnym Szczupak do 1,5 kg/ha, Sandacz 0,5 kg/ha</p>	<p>Jezioro Isąg i Łęguty</p> <p>Jezioro Sarąg</p>
	Zarybienia	<p>obligatoryjnie: szczupak, sielawa sandacz fakultatywnie: węgorz, lin, sieja</p> <p>Zarybienia gatunkami drapieżnymi w ilościach i sortymentach wynikających z operatu rybackiego (szczupak, sandacz, sum, węgorz, boleń, pstrąg potokowy)</p>	<p>Jezioro Isąg i Łęguty</p> <p>Jezioro Sarąg</p>
7.	Przeprowadzanie kontroli przez straż rybacką oraz członków PZW osób łowiących na terenie rezerwatu	Wg potrzeb	Wody rezerwatowe rzeki Pasłęki oraz jeziora Sarąg, Isąg i Łęguty
8.	Zamontowanie deflektorów z kłód drewnianych w korycie Pasłęki oraz budowa dwóch tarlisk dla ryb litofilnych	tarliska dla ryb litofilnych powinny być wykonane poprzez zebranie wierzchniej warstwy dna o grubości 0,3 m na odcinku 50 m i zastąpienie jej kamieniami i żwirem o łącznej masie 200 t i rozmiarach od 18 do 60 mm, z przewagą frakcji o rozmiarach od 30 do 40 mm.	Tarlisko 1 - rzeka Giłwa w pobliżu leśniczówki Żelazowice; tarlisko 2 – rzeka Pasłęka, poniżej mostu w miejscowości Komorowo; tarlisko 3 – rzeka Pasłęka,

		Drewniane deflektory powinny być zamontowane na odcinku rzeki o łącznej długości 1000 m. Kłody drzew powinny być zamocowane do dna rzeki za pomocą drewnianych palików na przemian z lewego i prawego brzegu co około 20-30 m, pod kątem 45° w odniesieniu do nurtu	poniżej mostu w miejscowości Szatanki; deflektory – rzeka Pasłęka pomiędzy miejscowościami Mostkowo i Kiewry
9.	Sadzenie drzew nad brzegiem Giłwy i Pasłęki za zgodą właścicieli lub zarządcy gruntów	Giłwa na łącznej długości 500 m, Pasłęka na łącznej długości 1000 m	Giłwa poniżej ujścia strumienia Wrzesinka, Pasłęka pomiędzy miejscowościami Mostkowo i Kiewry
10.	Odłów w pułapki żywołowne nerek amerykańskich w granicach rezerwatu przyrody (po dokonaniu odłowu dopuszcza się uśpienie zwierząt lub zabicie ich w sposób humanitarny). Uśpione lub zabite zwierzęta proponuje się przekazać do Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży do badań genetycznych.	Odłów w pułapki żywołowne nerek amerykańskich - wg potrzeb z wyłączeniem okresu od 1 kwietnia do 31 lipca - okres wychowu młodych (podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania Towarzystwo Miłośników Pasłęki „Passaria” lub Polski Związek Łowiecki); liczba wystawianych pułapek w zależności od potrzeb; częstotliwości kontroli pułapek – raz dziennie	Obszar rezerwatu przyrody
11.	Ograniczanie prac utrzymaniowych do ręcznego usuwania zatorów	Wg potrzeb, w przypadkach nadmiernego spiętrzenia wód zagrażających podtopieniem istniejących obiektów budowlanych w obrębie miejscowości oraz przepraw mostowych	Pasłęka

§ 2. Pozostałe zapisy zarządzenia, o którym mowa § 1, pozostają bez zmian.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W Olštynie

Agata Moździerz

UZASADNIENIE

Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zarządzeniem Nr 49 z dnia 5 września 2019 r. ustanowiła zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęka”.

Zgodnie z tym przepisem, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wpłynęły wnioski Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Olsztynie, Gospodarstwa Rybackiego „Lokfish” oraz Gospodarstwa Rybackiego Ostróda sp z o.o. z prośbą o ujęcie w zadaniach ochronnych dla tego rezerwatu kolejnych działań zaplanowanych w oparciu stwierdzone zagrożenia.

Planowane zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęka” obejmują wykonywanie następujących czynności:

1) Wybudowanie przez właścicieli elektrowni wodnych przepławek dla ryb oraz modernizacja przepławek istniejących (wskazane w pkt 3 zał. 2 zarządzenia).

Na terenie rezerwatu istnieją elektrownie wodne, które nie posiadają urządzeń umożliwiających migrację ryb. Wybudowanie przepławek przyczyni się do odtworzenia populacji węgorza europejskiego, certy, świnki oraz zwiększenia różnorodności biologicznej wód w granicach rezerwatu.

2) Utrzymanie stałego poziomu wody w okresie tarła ryb (wskazane w pkt 4 zał. 2 zarządzenia).

Wahania poziomu wód w związku z pracą elektrowni wodnych w msc.: Pierzchały, Pityny i Bornity mogą przyczynić się do zniszczenia ikry ryb i wylęgu narybku ze względu na spadki poziomu wód do wartości, która uniemożliwia wylęg narybku (wysuszenie ikry). W celu utrzymania populacji ryb bytujących w wodach rezerwatu, konieczne jest utrzymywanie przez właścicieli elektrowni wodnych stałego poziomu wody w okresie tarła ryb oraz kontrolowanie urządzeń piętrzących wodę w zbiornikach zaporowych

3) Wprowadzenie podwyższonych wymiarów ochronnych oraz ustalenia dziennych limitów połowów wędkarskich i limitów połowów gospodarczych (wskazane w pkt 5 zał. 2 zarządzenia).

Nadmierne połowy wędkarskie i gospodarcze mogą przyczynić się do spadku liczebności ryb. Ustalenie limitów połowów wędkarskich i gospodarczych oraz podwyższenie wymiarów ochronnych, przyczyni się do zachowania populacji naturalnie wycierających się ryb, najlepiej przystosowanych do istniejących lokalnych warunków. PZW w Elblągu jako użytkownik rybacki rzeki Pasłęki wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o dopuszczenie na jeziorze Pierzchalskim wchodzącym w skład rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” połowów wędkarskich z 7 łodzi. Tut. organ kierując się potrzebą ograniczenia kłusownictwa rybackiego na ww. jeziorze dopuścił amatorski połów ryb z łodzi, w zakresie określonym powyżej.

4) Odlów tarlaków oraz prowadzenia zarybień (wskazane w pkt 6 zał. 2 zarządzenia).

W powyższym rezerwacie odnotowano spadek liczebności niektórych gatunków ryb, np. świnki oraz zanik populacji certy. Ze względu na niewielką ilość miejsc o podłożu kamienistym w rzece Pasłęce, która umożliwia złożenie ikry przez pstrągi i lipienie, organ uznał za zasadne prowadzenie zarybień w celu zwiększenia lub odtworzenia populacji ww. gatunków ryb. Dopuszcza się prowadzenie działań związanych z zarybieniami gatunkami drapieżnymi (szczupak, sandacz, sum, węgorz, jaź, kleń i boleń) ze względu na presję wędkarską na te gatunki. W celu ochrony naturalnych populacji ryb

zarybienia powinny być prowadzone materiałem pochodzącym od tarlaków z dorzecza Pasłęki. Tarlaki ryb litofilnych (lipień, pstrąg potokowy) powinny być wpuszczone do rzeki po przeprowadzonym tarle. Ilość i miejsca odłowów tarlaków powinny być każdorazowo uzgadniane z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.

5) Kontrola przez straż rybacką oraz członków PZW osób łowiących na terenie rezerwatu (wskazane w pkt 7 zał. 2 zarządzenia).

Ze względu na odnotowywane przypadki nielegalnego połowu ryb konieczne jest przeprowadzanie kontroli przez straż rybacką oraz członków PZW osób łowiących na terenie rezerwatu.

6) Zamontowanie deflektorów z kłód drewnianych w korycie Pasłęki oraz budowa dwóch tarlisk dla ryb litofilnych (wskazane w pkt 8 zał. 2 zarządzenia).

Działania mają za zadanie zrekompensować degradację siedlisk, do której doszło w wyniku regulacji koryta rzek Giłwy i Pasłęki. Do działań kompensacyjnych wytypowano dwa odcinki rzek o dużych walorach edukacyjnych (w pobliżu miejscowości, leśnictwa) i potencjale ekologicznym (w pobliżu fragmenty koryta rzeki o naturalnym charakterze, jednakże bez siedlisk odpowiednich do rozrodu ryb litofilnych). Wykonanie działań pozwoli na stworzenie siedlisk kluczowych w cyklu życiowym ryb litofilnych. Budowa drewnianych deflektorów i narzutów kamiennych w pobliżu tarlisk powinna zapewnić dodatkowe siedliska dla ryb juwenalnych oraz ochronić siedliska przed zanieczyszczeniem drobną zawiesiną (np. piaskiem, ıłem)

7) Sadzenie drzew nad brzegiem rzek Giłwy i Pasłęki (wskazane w pkt 9 zał. 2 zarządzenia).

W wyniku prac regulacyjnych i nielegalnej wycinki wiele fragmentów obu rzek pozbawionych jest drzew. Pozytywny wpływ drzew rosnących nad brzegiem rzek będzie wyrażał się funkcją siedlisko-twórczą oraz korzystnym oddziaływaniem na warunki życia dla fauny wodnej. Korzenie drzew będą wychwytywały zanieczyszczenia, tworzyły dla ryb kryjówki i miejsca rozwoju fauny bezkręgowej. W wyniku zacienienia koryta rzeki ograniczone zostanie nadmierne nagrzewanie się wody, szczególnie istotne ze względu na wymagania ryb litofilnych.

8) Odłów w pułapki żywołowne norek amerykańskich (wskazane w pkt 10 zał. 2 zarządzenia).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dopuścił w granicach przedmiotowego rezerwatu przyrody wykonywanie odłowu norek amerykańskich w pułapki żywołowne i ich uśpienie lub uśmiercenie ich w sposób humanitarny. Planowana redukcja drapieżników pozytywnie wpłynie na zachowanie populacji bytujących na terenie ww. rezerwatu ptaków wodno-błotnych oraz ryb.

9) Ograniczenie prac utrzymaniowych do ręcznego usuwania zatorów (wskazane w pkt 11 zał. 2 zarządzenia)

Przedmiotowe zarządzenie dopuszcza wykonanie prac utrzymaniowych na wodach Pasłęki w celu ochrony przed podtopieniem istniejących obiektów budowlanych w granicach miejscowości, przez które rzeka przepływa, jak również w obrębie przepraw mostowych. Jednakże ze względu na konieczność zapewnienia ochrony ekosystemowi ciekowi oraz siedliskom ryb i minogów dopuszczalne prace ograniczono do ręcznego usuwania zatorów.

Niniejszy akt prawny zmienia zarządzenie NR 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęka”, które ustanowione zostały na 1 rok, wobec powyższego obowiązują do 4 września 2020 roku.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz